

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4P/138/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8218201222
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Ivanecký
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2019:8218201222.7

Uznesenie

Okresný súd Bardejov v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého K. J., R.. XX.X.XXXX, T. D. J. XXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, syna rodičov K. J., R.. X.X.XXXX, D. J. XXX O. A. J., R.. X.X.XXXX, T. D. J. XXX, o návrhu na zmenu zariadenia na vykonávanie ústavnej starostlivosti a o návrhu na zrušenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Návrh otca na zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletým K. J., R.. XX.XX.XXXX **z a m i e t a.**

M e n í uznesenie Okresného súdu Bardejov č.k. 4P/261/2017-16 zo dňa 30.11.2017 tak, že:

Z v e r u j e maloletého K. J., R.. XX.X.XXXX, D. J. XXX, do ústavnej starostlivosti Reedukačného centra, so sídlom Mierová 137, Tornaľa, IČO: 00 111 571, ktoré bude vykonávať starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletého a v bežných veciach ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok namiesto rodičov.

Matka a otec maloletého sa **z a v ä z u j ú** prispievať na výchovu a výživu maloletého K. každý z nich sumou po 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté a nezaopatrené dieťa podľa osobitných predpisov mesačne, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred, od právoplatnosti tohto rozhodnutia do budúcnosti, k rukám Reedukačného centra, so sídlom Mierová 137, Tornaľa, IČO: 00 111 571.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 4.6.2018 bol súdu doručený návrh Reedukačného centra v Košiciach na zmenu zariadenia výkonu ústavnej starostlivosti nad maloletým K. J., R.. XX.X.XXXX do Reedukačného centra so sídlom v Tornali z dôvodu pokračujúceho štúdia na odbornom učilišti. Veci bola pridelená spisová značka 4P/138/2018. Reedukačné centrum v Tornali s návrhom súhlasilo. Matka maloletého sa nevyjadrila. Otec maloletého s návrhom nesúhlasil. Kolízny opatrovník pre problémy v rodine maloletého navrhol, aby bol zmenený ústav starostlivosti nad maloletým K.. Dňa 15.6.2018 otec maloletého požiadal súd, aby zrušil ústavnú starostlivosť vykonávanú nad maloletým K. z dôvodu, aby jeho syn navštevoval školu v Z.. Matka maloletého sa k návrhu nevyjadrila, obe reedukačné centrá, ako aj kolízny opatrovník navrhli ponechať maloletého v ústavnej starostlivosti. Maloletý K. sa chce vrátiť domov. Veci bola pridelená spisová značka 4P/150/2018. Vzhľadom na skutočnosť, že sa na súde vedú dve veci rovnakých účastníkov, súd uznesením č.k. 4P/138/2018 - 15 zo dňa 27.6.2018 spojil na spoločné konanie veci vedené na tunajšom súde pod spisovými značkami 4P/138/2018 a 4P/150/2018, ktoré sa budú viesť pod spoločnou spisovou značkou 4P/138/2018. Súd vykonal dokazovanie návrhom, vyjadreniami účastníkov a ich správami, spisom tunajšieho súdu 4P/261/2017 a 8PPOm/2/2018, ostatným spisovým materiálom.

2. Uznesením Okresného súdu Bardejov č.k. 8PPOm/1/2017 - 7 zo dňa 26.4.2017 bol maloletý K. umiestnený v Reedukačnom centre Košice - Horný Bankov. Dôvodom bolo nezvládanie výchovy maloletého zo strany rodičov, ktorí navyše maloletého opustili a odišli za prácou do zahraničia.

Dňa 27.10.2017 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny D. podal návrh na umiestnenie maloletého v Reedukačnom centre Košice - Horný Bankov. Uznesením 4P 92/2017 - 8 zo dňa 12.4.2017 súd zveril maloletých K. J., R.. XX.X.XXXX, K. J.O., R.. XX.X.XXXX O. J. J., R.. XX.XX.XXXX, C. D. J. XXX, do náhradnej starostlivosti ústavného zariadenia Centra sociálnych služieb Garden Humenné, organizačná jednotka - Krízové stredisko, so sídlom Ptičie 158, Humenné, ktoré bude vykonávať starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletých a v bežných veciach ich bude zastupovať a spravovať ich majetok namiesto rodičov. Opravným uznesením č.k. 4P 92/2017 - 17 zo dňa 26.4.2017 súd opravil druhý výrok uznesenia Okresného súdu Bardejov č.k. 4P 92/2017 - 8 zo dňa 12.4.2017 tak, že má správne znieť: matka a otec maloletých sa zaväzujú prispievať na výchovu a výživu maloletých K., K. O. J. každý z nich sumou po 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté a nezaopatrené dieťa podľa osobitných predpisov mesačne na každé maloleté dieťa, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred, od vydania tohto neodkladného opatrenia opakovane do budúcnosti, k rukám ústavného zariadenia Centra sociálnych služieb Garden Humenné, organizačná jednotka - Krízové stredisko, so sídlom Ptičie 158, Humenné. Uznesením č.k. 4P 261/2017 - 16 zo dňa 30.11.2017 súd zveril maloletého K. J., R.. XX.X.XXXX, D. J. XXX, do náhradnej starostlivosti ústavného zariadenia Reedukačného Centra Košice - Horný Bankov, ktoré bude vykonávať starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletého a v bežných veciach ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok namiesto rodičov. Súd rozhodol, že matka a otec maloletého sa zaväzujú prispievať na výchovu a výživu maloletého K. každý z nich sumou po 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté a nezaopatrené dieťa podľa osobitných predpisov mesačne, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred, od právoplatnosti tohto rozhodnutia do budúcnosti, k rukám ústavného zariadenia Reedukačného Centra Košice - Horný Bankov. Súd zároveň zrušil uznesenie Okresného súdu Bardejov č.k. 8PPOm 1/2017-7 zo dňa 26.4.2017 a uznesenie Okresného súdu Bardejov č.k. 4P 92/2017-8 zo dňa 12.4.2017 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Bardejov č.k. 4P 92/2017-17 zo dňa 26.4.2017 v časti týkajúcej sa maloletého K. J., R.. XX.X.XXXX. Dôvodom bola skutočnosť, že je v záujme maloletého, aby navštevoval školu a venoval sa mimoškolským aktivitám, nakoľko je zručný.

3. Zo správ Reedukačného centra v Tornali vyplýva, že maloletý K. J. pochádza z manželstva rodičov, kde matka od nich odišla, o K. sa zaujíma iba otec. Do zariadenia prišiel dňa 30.08.2018 na základe dohody medzi zariadeniami (RC Tornaľa a RC Košice Bankov) do dátumu nariadenia zmeny výkonu ústavnej starostlivosti, ktorá bude vykonávaná v ich zariadení. Ústavná starostlivosť mu bola uložená Okresným súdom

Bardejov pod číslom 4P/261/2017-16 z 30.11.2017, právoplatným dňa 27.01.2018. Pri príchode do zariadenia bol pridelený na 4. výchovnú skupinu spolu s ďalšími novými žiakmi. Nemal problémy s adaptáciou, keďže na skupine má kamarátov z J.. Je veľmi komunikatívny, rád rozpráva. Povinnosti si plní na dobrej úrovni, často si pýta robotu. S pedagogickými pracovníkmi komunikuje slušne. Je aktívny, do činností sa zapája často, rád športuje. Je aktívnym. Jeho nedostatkom je jeho občasná výbušnosť, najmä voči rovesníkom, na čo sa v reedukačnom procese je potrebné zamerať. Telefonuje mu otec, rovnako ako aj on jemu. Občas zadané úlohy plní povrchno. V mesiaci november sa stal členom žiackej rady, nakoľko sa s ním dobre spolupracuje. Na skupine má dominantné postavenie, povie si priamočiaro svoj názor a nenechá si skákať po hlave, čo občas vyústí do slovných konfliktov. Chcel by riadiť výchovnú skupinu. K pedagogickým zamestnancom je slušný. Konfliktný je v situáciách, keď sa mu nevyhoví, vtedy je nervózny, nadáva, ale rýchlo sa ukludní. K. je samostatný, ochotný, nápomocný a aktívny s ohľadom na jeho vek s priemernými teoretickými vedomosťami. V skupinových komunitách je schopný udržať pozornosť, snaží sa spolupracovať s vychovávateľom a napomína aj ostatných, ktorí rušia. Rád športuje, hlavne stolný tenis, ale zapája sa aj do ostatných činností. Uprednostňuje racionálne využívanie voľného času spojené s tvorivou činnosťou, hlavne v pracovnej oblasti, ale aj rád kreslí. Chodí aj na pracovnú činnosť mimo zariadenia, ale nemá sklony k nekontrolovanému míňaniu. Nemá rád spoločné vychádzky do mesta bez konkrétneho cieľa, ale prispôsobí sa a vtedy väčšinu času trávi spoločným rozhovorom s vychovávateľom na rôzne témy. Je veľmi citlivý na „pravdu a spravodlivosť“ a ak dôjde k situáciám kedy z jeho uhlu pohľadu dochádza k nepravostiam, tak ostro až neuvážene vystupuje aj voči pedagógom, čo považujeme za slabú stránku. V takýchto prípadoch dochádza k určitej strate sebakontroly, impulzivite a do určitej miery aj intolerancii. K dobrému správaniu a získaniu výhod ho motivuje ťažká situácia v rodine (otec ťažko pracuje a sám vychováva deti, matka odišla od rodiny, malí súrodenci atď.) resp. snaha čím častejšie sa dostať domov a pomôcť podľa

možnosti. Za jeho doterajšie dosahované výsledky bol odsúhlasený na dovolenku do domáceho prostredia od 16. do 19. novembra, z ktorej sa vrátil včas a v poriadku. Na skupine patrí medzi aktívnych žiakov. Dokáže sa sústrediť na začiatú činnosť, ktorú aj dokončí.

Šikovne kreslí, jemná motorika dobre vyvinutá. Rečový prejav je súvislý, reč je rýchla, slovná zásoba dosť bohatá. Je živý. Ak sa mu nevyhoví, je výbušný, ale trvá to veľmi krátku dobu. Bol odsúhlasený na vianočné prázdniny od 21.12.2018 do 07.01.2019. Z prázdnin sa vrátil v poriadku, ale o pár hodín neskôr, lebo zmeškal v J. vlak. V J. zmeškal vlak preto, lebo išiel na wc a na nákup aj s ďalším chlapcom. Nakoľko sa vrátil o pár hodín a bolo to jeho prvé meškanie bol potrestaný -30bodmi. Toto potrestanie sa mu však nepáčilo, chcel sa mu vyhnúť, cítil nespravodlivosť, lebo predsa sa vrátil nasledujúcim vlakom o pár hodín neskôr. K. má najväčšie nedostatky s impulzivitou, ťažko ovláda svoje správanie, hlavne v záťažových situáciách, alebo keď nie je mu vyhovie. Vtedy je nervózny, často aj nadáva, nechce spolupracovať. Pozitívum je, že sa rýchlo vie aj ukludniť, dokáže sa ospravedlniť, priznať si chybu. Na tejto stránke je nutné ešte popracovať, reedukačný proces nie je ešte dokončený. Za jeho správanie, aktivitu a prístup k plneniu povinností bol zaradený do skupiny žiakov „Žiackej rady“. Mal vypracovaný individuálny rozvojový plán s dôrazom na spätnú väzbu týkajúcu sa svojich vedomostí a dôležitosti vzdelania. V tomto smere vidno pokrok, lebo podľa jeho slov chce po skončení pobytu v RC dokončiť strednú školu. Treba

poznamenať, že v súčasnosti v tomto smere u otca nemá podporu. Ostatné úlohy, ktoré boli stanovené pre oblasti rozvoja vhodnej komunikácie, tlmenie impulzivity, tolerantného prístupu a hlavne zvyšovania sebakontroly doposiaľ neboli naplnené. V RC nemá väčšie nedostatky s rešpektovaním autorít alebo dospelých mimo zariadenia. Z osobných rozhovorov vyplynulo, že v domácom prostredí, kde žije jeho otec, maloletý brat a strýko (brat jeho otca) nie sú vytvorené vhodné podmienky pre žiaka. Jeho strýko je nezamestnaný, veľmi často a do veľkej miery užíva alkoholické nápoje a púšťa sa do hádok s K.. Vzhľadom na súčasnú neschopnosť a nepripravenosť žiaka určitým spôsobom tolerovať takýto stav a prítomného impulzívneho správania a nedostatku sebakontroly v záujme žiaka nedoporučuje zariadenie zrušenie ústavnej starostlivosti. K tejto otázke navrhuje zariadenie sa vrátiť a znovu prehodnotiť túto možnosť pred ukončením školského roka v júni 2019. V školskom roku 2018/2019 je žiakom 1. ročníka dvojročného učebného odboru lesná výroba na Strednej odbornej škole pri RC Tornaľa. Pedagogických zamestnancov rešpektuje, s výhradami. V štúdiu dosahuje lepší priemer, patrí medzi lepších žiakov triedy. Študovaný odbor ho zaujíma. Na odbornom výcviku sa snaží, aj keď započatú úlohu málokedy dokončí. Potrebuje neustále nové podnety, preskakuje od jednej činnosti k druhej, ale ani jednu nedokončí. Podľa jeho vyjadrení ho to prestane baviť. Zručnosti ako aj

vedomosti sú na priemernej úrovni. Vyžaduje neustálu kontrolu, nové podnety a motiváciu zo strany majstra odborného výcviku. Osobnosť mladistvého možno charakterizovať ako pubescentnú vo vývoji emočnom, sociálnom a mravnom. Pri administrovaní psychodiagnostických testov očný kontakt nadviaže aj udrží. Ašpiračne je nastavený na podanie dobrého výkonu. Nad zadaniami premýšľa, vyplňa ich poctivo, pri kresbe postavy je až pedantne snaživý. Pri vypracovaní úloh sa dokáže sústrediť na viac vecí. Sú u neho prítomné znaky detského aj vyspelého myslenia. Psychomotorické tempo je primerané, badateľný je však aj psychomotorický nepokoj. Pri

individuálnom rozhovore rozoberané témy nechce hlbšie konkretizovať, používa obranné mechanizmy pred vonkajším svetom. Vo vyhodnotení psychodiagnostických testov interpretuje zariadenie nasledovné: V nonverbálnom intelektovom teste podal podpriemerný výkon. Jeho sebavedomie a sebahodnotenie môžeme hodnotiť ako primerané. Jeho temperament je flegmatický (stabilný introvert- pasívny, obozretný, rozvážny, zmierlivý, sebaovládajúci, spofahlivý, vyrovnaný, pokojný). Domnieva sa, že je v slepej uličke. Jeho vlastné nároky sú obmedzované tlakom a odporom zvonku, okolie ho primerane nerešpektuje. Cíti, že ho vnútená situácia utláča. Chce sa vyhnúť prekážkam, aby mohol žiť podľa vlastných plánov. Obáva sa nátlaku, obmedzovaniu svojej slobodnej vôle. Bráni sa proti prázdnote v prežívaní a proti núde. Nie je ešte spokojný s tým, čo dosiahol. Chce situáciu zmeniť a nepokojne hľadá možnosti ako uspokojivo splniť svoje potreby. Je preťažený konfliktnými, navajúcimi situáciami. Potrebuje pohodlie, v ktorom by sa mohol zotaviť. Chce sa vyhnúť vysilujúcim a únavným výmenám názorov. Skrýva svoje city a myšlienky. Nedáva najavo aké má úmysly. Absolútne odmieta súčasnú situáciu. Pociťuje ju ako neúnosnú. Vzpiera sa týmto neradosným a deprimujúcim pomerom. Pozerá na budúci vývoj s napätou ostražitosťou. Chce sa chrániť pred krivdami a sklamaním. Bráni sa tomu, aby bol príliš dôverčivý a ľahkoverný. Je kritický pozorovateľ, a tým je aj vnútorne dištancovaný. Hľadá prostriedky a cesty, ako sa odpútať od určitých

nevyriešených osobných problémov. Najradšej by odsunul vnútorné napätie, aby ho nezaťažovalo. Má veľký záujem o nezaťažujúce, nové vzťahy a podnetné kontakty. Túži žiť intenzívne a raduje sa, keď môže reagovať na výzvy a prežívať ich s vitálnou silou. Je ústretový, aktívny a podnikavý. Očakáva, že aj ostatní budú znášať jeho záujmy a že budú nadšene spolupracovať. Vo svojich zámeroch si nedá brániť, nenechá sa ani obmedzovať. Nedá sa ovplyvňovať konvenčnými predsudkami, malichernosťami, alebo ustrašenosťou ostatných. V súčasnosti pokladá za nutné prijímať okolnosti, prispôbiť sa a prispôbiť svoje nároky danej situácii. Správanie v zariadení zatiaľ v začiatkoch jeho pobytu je hodnotené pozitívne. Voči zamestnancom má slušné vystupovanie, je nápomocným. Vo väčšine prípadov vyhľadáva ich spoločnosť. Jeho správanie je nevhodným v prípade nevyhovenia jeho požiadaviek alebo subjektívne vnímanej nespravodlivosti, kedy je iritabilným, impulzívnym a hádavým. V rámci vrstovníckych vzťahov v skupine je skôr samotárom, vie si však povedať vlastný názor či prispôbiť sa v činnosti skupine. V rámci rodinných vzťahov je narušený vzťah s matkou, s otcom aj súrodencami má primeraný vzťah a má ich rád, najviac však spomína najmladšieho

štvorročného brata, ktorý je pre neho najcitlivejším miestom. Má úzky okruh voľnočasových záujmov, rád sa venuje športu a tieňovanému kresleniu ceruzkou. Uvedomuje si dôvody umiestnenia v režimovom zariadení, no v pár prípadoch je nekritický k vlastným previneniam s tendenciou extemalizácie viny. Vystupuje slušne a inteligentne aj v zariadení aj na verejnosti. Dokáže sa správať podľa spoločenských noriem (zúčastnil sa aj mikulášskeho večierku v Rimavskej Sobote odmenou za jeho správanie). Výrazný je u neho cit pre spravodlivosť, rovnaké zaobchádzanie s každým, sú veci ktoré ho hnevajú, vtedy má pocit pravdy on a je tvrdohlavý (nezmení názor ani po vecnej argumentácii a vysvetlení). Od budúcnosti má veľké očakávania, v jeho rozmyšľaní je možné badať dlhodobé plánovanie. Pri zadaných úlohách a pridelenej zodpovednosti je možné sa na neho spoľahnúť. Jeho zdravotný stav je v poriadku. V zariadení má zabezpečenú pediatrickú (MUDr.

Š.Á.), pedopsychiatrickú (MUDr. J.) a stomatologickú (MUDr. V.)

starostlivosť. Orientovaný, pri vedomí, kontakt nadviaže. Nálada dobrá, spolupracuje.

Verbálny prejav simplexnejší. Mimika primeraná, neprítomná brachiálna či verbálna agresivita. V RC zvládnuteľný. Bez porúch správania, pokojný, afektivita a emotivita v norme. V správaní bez výraznejších nápaditostí, bez prejavov agresivity, režim zariadenia rešpektuje, adaptácia prebehla úspešne. Zapája sa do denných aktivít, usmriteľný, nálada dobrá, komunikatívny, nepsychotický, bez významnej psychopatológie. Pri prijímaní bolo realizované námatkové toxikologické vyšetrenie s negatívnym výsledkom. Má stanovenú diagnózu F92.8 Iné zmiešané poruchy správania a emócie, v súčasnosti bez farmakoterapie, odporúčané výchovné vedenie a kontrola podľa stavu. V otázke návrhu zatiaľ zariadenie neodporúča vyhovieť návrhu otca a nezrušiť ústavnú starostlivosť nad mladistvým. Prevýchovný proces u mladistvého naďalej prebieha, s inklinovaním pozitívneho budúceho vývoja, avšak ešte nie je ukončený. K. v zariadení zatiaľ nemal závažné porušenie školského poriadku. V jeho správaní a myslení badať progres pri napĺňaní cieľov, je potrebné ešte popracovať na nevhodných prejavoch impulzívneho správania, vyskytujúceho sa pri nevyhovení požiadavke alebo pri inom názore ako je jeho. K tejto otázke sa zariadenie navrhuje vrátiť a znovu prehodnotiť túto možnosť pred ukončením školského roka v júni 2019.

4. Zo správ Reedukačného centra v Košiciach vyplýva, že maloletý K. bol v školskom roku 2017/2018 žiakom 8. ročníka ZŠ a na základe dohody riaditeľov reedukačných centier bol prijatý do RC v Tornali z dôvodu potreby jeho ďalšieho vzdelávania, keďže v Košiciach ukončil povinnú školskú dochádzku a dané reedukačné zariadenie mu nie je schopné poskytnúť ďalšie adekvátne vzdelanie. K. je žiakom 8. ročníka, v prvom polroku 2017/2018 prospel aj keď mal 6 neospravedlnených hodín z dôvodu úteku zo zariadenia. Žiak si dokáže pomerne rýchlo zapamätať nové učivo a vie nadviazať a vytvoriť si súvislosť medzi jednotlivými predmetmi a učivami. V škole je aktívny, prejavuje snahu o pracovnú činnosť, či ústnu odpoveď, pričom sa často krát zabúda prihlásiť a odpoveď vykríkne. V prepisovaní poznámok je pomerne rýchly a následne je schopný si učivo hneď osvojiť. Písmo je u žiaka neúhľadné a nie je u neho dodržaná ani gramatická norma, taktiež mu horšie ide čítanie, kedy často nerozumie čítanému slovu. Prevláda u neho pozitívny vzťah k práci a taktiež k pohybovým aktivitám. Má problém dodržať disciplínu. Autority sa snaží formálne rešpektovať, ale vo vypätých situáciách reaguje podráždene a veľmi ťažko prijíma kritiku. Vzťahy v rodine radikálne ovplyvňujú jeho správanie, pozitívne sa vyjadruje o sestrách a otcovi, no o mame hovoriť nechce, resp. sa o nej vyjadruje negatívne. K. má dobre osvojený hodnotiaci systém, povinnosti si plní, ale občas sa ešte stáva, že poruší pravidlá zariadenia. Vyskytujú sa u neho aj verbálne konflikty či už s rovesníkmi ale aj s dospelými.

Vo vzťahu s pedagógmi vystupuje neprimerane direktívne, chce mať posledné slovo a v prípade kritiky reaguje verbálne i fyzicky útočne. K. sa kontaktuje s rodinou a získané informácie do značnej miery následne ovplyvňujú jeho správanie, ktoré je účelové a riadené jeho vnútorným prežívaním. K. sa zdá byť bez motivácie, nepociťuje potrebu zmeniť sa, je so sebou spokojný, nespokojné je iba okolie. Občas prejavuje snahu o zlepšenie no je to iba krátkodobý impulz. Vo vzťahu k dospelým sa často prejavuje agresívne na komunikačnej úrovni, vystupuje nátlakovo, uchyluje sa k vyhrážkam a vydieraniu. Ak nie sú naplnené jeho požiadavky vystupuje hlasno a protiútokom. Stáva sa ale aj, že K. vie byť milý a chápaný. Je dostatočne inteligentný, snaží sa manipulovať ostatnými a taktiež sa snaží zabezpečiť si dominanciu v skupine. Medzi jeho pozitíva patrí, jeho manuálna zručnosť, rád kreslí, vie sa však zamestnať iba činnosťou, o ktorú má záujem, ostatné aktivity ho nezaujímajú a zapája sa do nich s nechuťou a pripomienkami. Prevýchovný proces u K. RC Bankov považuje momentálne za ukončený. Odporúča ďalej pokračovať v prevýchove v rámci inštitucionalizovaného zariadenia s pevnými pravidlami v RC Tornaľa, kde bude pokračovať v štúdiu na OU.

5. Kolízny opatrovník vo svojich správach o prešetrení pomerov v rodine maloletého (kde žije s otcom, strýkom, starou matkou z otcovej strany a ostatnými súrodencami) opakovane uvádzal, že v rodine nie sú vytvorené adekvátne podmienky pre výchovu maloletého, ten sa dostáva do konfliktov so svojim strýkom, ako aj so starou matkou, maloletý K. svojím správaním v domácom prostredí narúša výchovu ostatných maloletých detí a jeho príchodom ostatné maloleté deti prestali rešpektovať starú matku. Je potrebné podľa názoru kolízneho opatrovníka, pracovať s maloletým v rámci prevýchovy v príslušnom zariadení s pevnými pravidlami. Zo záznamu č.l. 49, vykonaného kolíznym opatrovníkom v rámci pohovoru s maloletou J. J. (I. K.) vyplýva, že otec maloletých požíva alkoholické nápoje a spolu s bratmi S. O. S. vyesadáva v krčme. Stará matka zabezpečuje deťom základné potreby ako stravu a čisté oblečenie. Otec sa o deti nestará a maloletá J. nechce, aby sa K. vrátil domov, pretože viackrát zbil strýka S. a starej matke vykrútil ruku. V zariadení sa správa cielene dobre a to preto, aby ho pustili domov. Keď bol K. doma, správal sa zle, ako predtým.

6. Podľa § 44 ods. 1, ods. 2 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

7. Podľa § 54 ods.1, ods. 2 Zákona o rodine Náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

8. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

9. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

10. Podľa § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť,

súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

11. Vzhľadom na vyššie uvedené zákonné ustanovenia, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokoch tohto rozhodnutia. V predmetnom konaní vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že je vhodné, aby bolo zmenené ústavné zariadenie, ktoré vykonáva ústavnú starostlivosť nad maloletým K., pretože Reedukačné centrum v Košiciach nedokáže zabezpečiť maloletému adekvátne vzdelanie po ukončení základnej školy a v Reedukačnom centre v Tornali sú vytvorené podmienky, aby maloletý pokračoval v stredoškolskom odbornom štúdiu, ktoré mu pomôže zvýšiť kvalifikáciu a lepšie sa pripraviť na budúcnosť. Maloletý môže po jeho ukončení pokračovať podľa svojho uváženia v akomkoľvek inom štúdiu, je však nepochybné, že domáce prostredie nedokáže maloletého ani motivovať, ani prinútiť sa študovať a dodržiavať súvisiace povinnosti (napr. pripraviť sa do školy) a viedlo k jeho zanedbaniu čo do mentálnych schopností, ktoré sa v reedukačných centrách rozvíjajú a pomáhajú maloletému napredovať a zlepšovať sa v danej oblasti, čo je nepochybné aj zo správ daných špecializovaných zariadení, ktorých zamestnanci majú dostatok skúseností, aby vedeli posúdiť osobnosť maloletého a jeho potreby. Tá je v súčasnosti nezrelá a potrebuje ako kontrolu, tak aj rozumný dohľad a vedenie, čo prostredie doma u maloletého nedokáže, keďže matka deti opustila, otec sa deťom nevenuje (čo potvrdila aj maloletá J. J.), stará matka nestačí na všetky deti a maloletý K. navyše svojim správaním spochybňuje jej autoritu a negatívne tak pôsobí na ostatných mladších súrodencov, u ktorých z daného dôvodu hrozí riziko podobného správania sa a osudu. Súd zároveň zaviazal oboch rodičov prispievať Reedukačnému centru v Tornali rovnakým výživným, ako tomu bolo v prípade Reedukačného centra v Košiciach, pretože nebolo preukázané, aby sa pomery oboch rodičov maloletého zmenili do takej miery, aby boli schopní prispievať na výživu maloletého K. vyššou, než minimálnou sumou.

12. Súd zároveň zamietol návrh otca na zrušenie nariadenej ústavnej starostlivosti nad maloletým K. z vyššie uvedených dôvodov, ku ktorým dodáva, že doteraz nezanikli dôvody, ktoré súd viedli k nariadeniu ústavnej starostlivosti nad maloletým, ktorého zároveň nie je možné zveriť do osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti, pretože takéto osoby, ktoré by vykonávali takúto formu starostlivosti o maloletého K. a zároveň spĺňali podmienky, že takéto starostlivosť bude v najlepšom záujme maloletého, v súčasnosti neexistujú. Nariadená ústavná starostlivosť je v súčasnosti pre výchovu maloletého vhodnejšia, než starostlivosť oboch rodičov, pretože na jednej strane matka nemá žiadny záujem sa o maloletého starať, dieťa spolu s ostatnými opustila a nezaujíma sa o nich. Otec nemá vytvorené prostredie ani návyky na riadnu výchovu o maloletého a všetky jeho tvrdenia nekorešponujú s realitou a skutočnosťou, ktorá viedla k výchovnému zlyhaniu v starostlivosti o K. a nijako sa nenapravila doteraz, v opačnom prípade by rodinné prostredie nevedlo k opätovnému umiestneniu jeho sestry maloletej J. J. do Detského domova - Detský smiech (spis 8PPOm 2/2018), pretože jej výchova je značne narušená a ohrozená. Návrat maloletého K. domov by spôsobil opätovné správanie sa maloletého, ktoré viedlo k jeho umiestneniu do reedukačného centra, čo potvrdili špecializovaní pracovníci oboch centier vo svojich správach so záverom, ktorý neodporúčal súdu zrušiť nariadenú ústavnú starostlivosť nad maloletým K., pretože jeho proces prevýchovy nie je ukončený. Súd nemá jediný dôvod pochybovať o takýchto záveroch. Otec maloletého v priebehu konania nepreukázal zlepšenie rodinných podmienok do takej miery, ktorá by znamenala potrebu ukončenia ústavnej výchovy, pretože súd rešpektuje, že v zásade domáce prostredie prostredníctvom starostlivosti rodičov je pre každé dieťa lepšie, než iná forma starostlivosti o neho. Nie vždy tomu tak je a v tomto prípade domáce prostredie viedlo k zanedbaniu maloletého K. a k jeho výchovným nedostatkom, ktoré sa prejavujú aj v súčasnosti (odmietanie zodpovednosti, agresivita pri kritike, strate sebakontroly), čo je potrebné napraviť a rodičia mu to nedokážu sprostredkovať, a v tom im bráni závažná prekážka, spočívajúca vo vlastnom prístupe k výchove detí a v starostlivosti o nich, prejavujúcom sa nezaujmom a neschopnosťou riadne ich vychovať a pripraviť na život. Aj napriek tomu, že maloletý chce ísť domov a súd tento jeho názor zohľadnil, v súčasnosti to nie je možné, rozumné, vhodné pre maloletého a naopak, je v jeho záujme, aby skončil v reedukačnom centre školu a potom môže pokračovať v štúdiu na ním preferovanom odbore, pričom práve výchovné prostredie reedukačného centra mu pomôže získať pracovné návyky, ktoré využije v celom živote viac, než nezaujmem jeho rodičov doma, pod vplyvom ktorého si maloletý robí čo chce, nič a nikoho nerešpektuje a neplní si povinnosti.

13. Právnym následkom zmeny ústavného zariadenia, ktoré bude vykonávať ústavnú starostlivosť nad maloletým K. a povinnosť oboch rodičov maloletého prispievať na jeho výživu došlo k zmene uznesenia Okresného súdu Bardejov 4P 261/2017 - 16 zo dňa 30.11.2017.

Poučenie:

: Proti všetkým výrokom tohto uznesenia je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP). V odvolaní sa popri všeobecných náležitosti podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP). Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).